



Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (prvi senat)

z dne 4. septembra 2014*¹

„Predhodno odločanje — Pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah — Uredba (ES) št. 1346/2000 — Člen 3(1) — Pojem ‚tožba, ki neposredno izhaja iz postopka insolventnosti in ki je z njim tesno povezana‘ — Uredba (ES) št. 44/2001 — Člen 1(2)(b) — Pojem ‚stečaj‘ — Tožba za plačilo terjatve, ki jo je vložil stečajni upravitelj — Terjatev iz naslova mednarodnega prevoza blaga — Razmerja med uredbama št. 1346/2000 in št. 44/2001 ter Konvencijo o pogodbi za mednarodni cestni prevoz blaga (CMR)“

V zadevi C-157/13,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Litva) z odločbo z dne 20. marca 2013, ki je prispela na Sodišče 26. marca 2013, v postopku

Nickel & Goeldner Spedition GmbH

proti

„Kintra“ UAB,

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi A. Tizzano, predsednik senata, A. Borg Barthet, E. Levits, sodnika, M. Berger (poročevalka), sodnica, in S. Rodin, sodnik,

generalni pravobranilec: N. Jääskinen,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Nickel & Goeldner Spedition GmbH F. Heemann, odvetnik
- za „Kintra“ UAB V. Onačko, odvetnik,
- za litovsko vlado D. Kriaučiūnas in G. Taluntytė, agenta,
- za nemško vlado T. Henze, J. Möller in J. Kemper, agenti,
- za švicarsko vlado M. Jametti, agentka,

¹ — * Jezik postopka: litovščina.

— za Evropsko komisijo A. Steiblyté in M. Wilderspin, agenta,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago členov 3(1) in 44(3) Uredbe Sveta (ES) št. 1346/2000 z dne 29. maja 2000 o postopkih v primeru insolventnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 1, str. 191) ter členov 1(2)(b) in 71 Uredbe Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 4, str. 42).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Nickel & Goeldner Spedition GmbH (v nadaljevanju: Nickel & Goeldner Spedition), družbo nemškega prava, in „Kintra“ UAB (v nadaljevanju: Kintra), družbo litovskega prava v stečaju, primarno zaradi plačila zneska 194 077,76 litovskih litasov (LTL), dolgovanega iz naslova storitev mednarodnega prevoza blaga.

Pravni okvir

Uredba št. 1346/2000

- 3 V skladu z uvodno izjavo 6 je Uredba št. 1346/2000 omejena na „določbe, ki urejajo pristojnost za uvedbo postopkov v primeru insolventnosti in za odločbe, ki se sprejemajo neposredno na podlagi postopkov v primeru insolventnosti in so tesno povezane s takimi postopki“.
- 4 Člen 3(1) te uredbe, ki ureja mednarodno pristojnost, določa naslednje načelno pravilo o pristojnosti:
„Sodišča držav članic, na katerih ozemlju je središče dolžnikovih glavnih interesov, so pristojna za uvedbo postopkov v primeru insolventnosti. Pri družbi ali pravni osebi se, dokler se ne dokaže nasprotno, domneva, da je središče dolžnikovih glavnih interesov registrirani sedež.“

- 5 Člen 44(3)(a) te uredbe določa:

„Ta uredba ne velja:

- (a) v katerikoli državi članici, kolikor je nezdružljiva z obveznostmi, ki v zvezi s stečajem izhajajo iz konvencije, sklenjene med navedeno državo in eno tretjo državo ali več pred začetkom veljavnosti te uredbe.“

Uredba št. 44/2001

- 6 V uvodni izjavi 7 Uredbe št. 44/2001 je navedeno, da mora „[p]odročje uporabe te uredbe [...] zajemati vse glavne civilne in gospodarske zadeve, razen točno opredeljenih zadev“.
- 7 Člen 1 te uredbe določa področje uporabe te uredbe:

„1. Ta uredba se uporablja v civilnih in gospodarskih zadevah, ne glede na naravo sodne oblasti. Zlasti ne zajema davčnih, carinskih ali upravnih zadev.“

2. Ta uredba se ne uporablja za:

[...]

(b) stečaj, postopke v zvezi z likvidacijo plačilno nesposobnih podjetij ali drugih pravnih oseb, postopke prisilne poravnave in podobne postopke;

[...]“

8 Glede pristojnosti člen 2(1) navedene uredbe določa naslednje načelno pravilo:

„Ob upoštevanju določb te uredbe so osebe s stalnim prebivališčem v državi članici ne glede na njihovo državljanstvo tožene pred sodišči te države članice.“

9 Glede pogodbenih razmerij člen 5, točka 1, te uredbe določa posebno pravilo:

„Oseba s stalnim prebivališčem v državi članici je lahko tožena v drugi državi članici:

1. (a) v zadevah v zvezi s pogodbenimi razmerji pred sodiščem v kraju izpolnitve zadevne obveznosti;

(b) za namene te določbe in razen, če ni drugače dogovorjeno, je kraj izpolnitve zadevne obveznosti:

— v primeru prodaje blaga kraj v državi članici, kamor je bilo v skladu s pogodbo blago dostavljeno ali bi moralo biti dostavljeno,

— v primeru opravljanja storitev kraj v državi članici, kjer so bile v skladu s pogodbo storitve opravljene ali bi morale biti opravljene;

(c) če se ne uporabi pododstavek (b), potem se uporabi pododstavek (a)“.

10 Člen 71(1) Uredbe št. 44/2001, ki ureja razmerja glede konvencij na posebnih pravnih področjih (v nadaljevanju: posebne konvencije), katerih pogodbenice so države članice, določa:

„Ta uredba ne vpliva na nobeno konvencijo, pogodbenice katere so države članice in ki na posebnem pravnem področju ureja pristojnost, priznanje ali izvršitev sodnih odločb.“

CMR

11 Konvencija o pogodbi za mednarodni cestni prevoz blaga, podpisana v Ženevi 19. maja 1956, kakor je bila spremenjena s protokolom, podpisanim v Ženevi 5. julija 1978 (v nadaljevanju: CMR), se v skladu s svojim členom 1(1) uporablja „za vse odplačne pogodbe v cestnem prevozu blaga z vozili, če sta prevzemni kraj in namembni kraj, kot sta določena v pogodbi, v različnih državah, od katerih je najmanj ena država pogodbenica, [...] ne glede na stalno prebivališče in državljanstvo strank“.

12 CMR je bila sklenjena v okviru Ekonomske komisije Združenih narodov za Evropo. Več kot 50 držav, med katerimi so tudi Republika Litva, Zvezna republika Nemčija in Francoska republika, je pristopilo k CMR.

13 Člen 31(1) CMR določa:

„Za vse spore, ki izhajajo iz vrst prometa, ki jih ureja ta konvencija, lahko tožnik poleg tega, da zadevo predloži sodiščem držav pogodbenic, ki so jih države pogodbenice soglasno določile, zadevo predloži tudi sodiščem držav, na ozemlju katerih:

- a) ima toženec stalno prebivališče, glavni sedež, podružnico ali zastopstvo, prek katerega je bila sklenjena prevozna pogodba, ali
- b) sta prevzemni ali namembni kraj, pri čemer lahko zadevo predloži samo tem sodiščem.“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

14 Vilniaus apygardos teismas (regionalno sodišče v Vilni) je 28. maja 2009 proti družbi Kintra, ki ima sedež v Litvi, uvedlo postopek zaradi insolventnosti.

15 Stečajni upravitelj družbe Kintra je pri Vilniaus apygardos teismas proti družbi Nickel & Goeldner Spedition s sedežem v Nemčiji vložil tožbo zaradi plačila zneska 194 077,76 LTL iz naslova storitev mednarodnega prevoza blaga, ki jih je družba Kintra opravila za družbo Nickel & Goeldner Spedition, med drugim v Franciji in Nemčiji.

16 Stečajni upravitelj družbe Kintra je trdil, da je Vilniaus apygardos teismas pristojno na podlagi člena 14(3) litovskega zakona o postopkih zaradi insolventnosti podjetij. Družba Nickel & Goeldner Spedition je tej pristojnosti ugovarjala in trdila, da se spor nanaša na področje uporabe člena 31 CMR in Uredbe št. 44/2001.

17 Vilniaus apygardos teismas je s sodbo z dne 29. avgusta 2011, potem ko je ocenilo, da je pristojno na podlagi litovskega zakona o postopkih zaradi insolventnosti podjetij in na podlagi Uredbe št. 1346/2000, zahtevku stečajnega upravitelja družbe Kintra ugodilo.

18 Lietuvos apeliacinis teismas (pritožbeno sodišče v Litvi) je s sklepom z dne 6. junija 2012 sodbo prvostopenjskega sodišča potrdilo. Sklenilo je, da se je spor nanašal na izjemo glede stečaja, ki je določena v členu 1(2)(b) Uredbe št. 44/2001, in da se sodišče, ki je pristojno za odločanje o tem, določi v skladu s členom 3(1) Uredbe št. 1346/2000 in z določbami litovskega zakona o postopkih zaradi insolventnosti podjetij.

19 V teh okoliščinah je Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (vrhovno sodišče v Litvi) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Če je tožbo vložil stečajni upravitelj podjetja v stečaju, ki ravna v interesu vseh upnikov podjetja ter si prizadeva povrniti podjetju plačilno sposobnost in povečati vrednost premoženja podjetja v stečaju, da bi bilo lahko poplačanih čim več terjatev upnikov – pri čemer je treba opozoriti, da se skuša enak učinek doseči na primer s tožbo stečajnega upravitelja za izpodbijanje pravnih dejanj (*actio Pauliana*), za katero je bilo potrjeno, da je tesno povezana s postopkom zaradi insolventnosti – in upoštevajoč dejstvo, da se v obravnavani zadevi poplačilo dolgovanega zneska zahteva na podlagi [...] CMR in litovskega civilnega zakonika (splošne določbe civilnega prava) iz naslova opravljenega mednarodnega prevoza blaga, ali je treba tako tožbo šteti za tesno povezano (z neposredno povezavo) s postopkom zaradi insolventnosti tožeče stranke, ali je treba pristojnost za njeno obravnavanje določiti v skladu z določbami Uredbe št. 1346/2000 in ali je taka tožba zajeta z izjemo od uporabe Uredbe št. 44/2001?“

2. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen, Lietuvos Aukščiausiasis Teismas prosi Sodišče za pojasnilo, ali se je treba sklicevati na člen 44(3)(a) Uredbe št. 1346/2000 in te uredbe ni mogoče uporabiti, ker se pristojnost za zadevo določi v skladu s členom 31 [...] CMR kot določbo posebne konvencije, če je zadevna obveznost (obveznost tožene stranke, ki izhaja iz neizpolnitve pogodbenih obveznosti, da insolventni tožeči stranki plača dolgovani znesek iz naslova mednarodnega prevoza blaga z zamudnimi obrestmi) nastala pred uvedbo postopka zaradi insolventnosti proti tožeči stranki?
3. Če je odgovor na prvo vprašanje nikalen in obravnavani spor spada na področje uporabe Uredbe št. 44/2001, Lietuvos Aukščiausiasis Teismas prosi Sodišče za razlago, ali je v obravnavanem primeru, če člen 31(1) [...] CMR in člen 2(1) Uredbe št. 44/2001 nista v nasprotju in če se ugotovi, da sporna razmerja spadajo na področje uporabe [...] CMR (posebne konvencije), treba šteti, da se morajo pri ugotavljanju, sodišča katere države so pristojna za obravnavani spor, uporabiti pravila iz člena 31(1) [...] CMR, če niso v nasprotju s temeljnimi cilji Uredbe št. 44/2001, ne vodijo do rezultatov, ki so manj ugodni za doseganje nemotenega delovanja notranjega trga, ter so dovolj jasna in natančna.“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

- 20 S prvim vprašanjem predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, ali se tožba za poplačilo terjatve, nastale na podlagi dobave prevoznih storitev, ki jo je vložil stečajni upravitelj družbe v stečaju, določen v okviru postopka zaradi insolventnosti, uvedenega v drugi državi članici, in ki je uperjena proti prejemniku teh storitev s sedežem v drugi državi članici, obravnava v skladu z Uredbo št. 1346/2000 ali pa v skladu z Uredbo št. 44/2001.
- 21 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je med drugim na podlagi zgodovinskih namenov v zvezi s Konvencijo z dne 27. septembra 1968 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL 1972, L 299, str. 32), besedilo katere je nadomestila Uredba št. 44/2001, Sodišče presodilo, da je treba zadnjenavedeno uredbo in Uredbo št. 1346/2000 razlagati tako, da se prepreči kakršno koli prekrivanje med pravnimi pravili iz teh besedil in kakršna koli pravna praznina. Zato tožbe, ki so na podlagi člena 1(2)(b) Uredbe št. 44/2001 izključene s področja uporabe te uredbe, če se nanašajo na „stečaj, postopke v zvezi z likvidacijo plačilno nesposobnih podjetij ali drugih pravnih oseb, postopke prisilne poravnave in podobne postopke“, spadajo na področje uporabe Uredbe št. 1346/2000. Hkrati sodbe, ki ne spadajo na področje uporabe člena 3(1) Uredbe št. 1346/2000, spadajo na področje uporabe Uredbe št. 44/2001 (sodba F-Tex, C-213/10, EU:C:2012:215, točke 21, 29 in 48).
- 22 Sodišče je ugotovilo tudi, kot je med drugim navedeno v uvodni izjavi 7 Uredbe št. 44/2001, da je namen zakonodajalca Unije, da ohrani široko definicijo pojma „civilne in gospodarske zadeve“, navedenega v členu 1(1) te uredbe, in posledično široko polje uporabe te uredbe. Področja uporabe Uredbe št. 1346/2000 pa v skladu z uvodno izjavo 6 te uredbe ni mogoče široko razlagati (sodba German Graphics Graphische Maschinen, C-292/08, EU:C:2009:544, točke od 23 do 25).
- 23 Na podlagi teh načel je Sodišče presodilo, da le tožbe, ki neposredno izhajajo iz postopka insolventnosti in ki so z njim tesno povezane, ne spadajo na področje uporabe Uredbe št. 44/2001. Posledično se le za te tožbe uporablja Uredba št. 1346/2000 (sodba F-Tex, EU:C:2012:215, točki 23 in 29 in navedena sodna praksa).

- 24 V zvezi s tem razlikovanjem je Sodišče presodilo, da je tožbo za poplačilo dolgov družbe, ki jo v skladu s francosko zakonodajo lahko vložijo stečajni upravitelj zoper vodilne v družbi, treba obravnavati kot tožbo, ki izhaja neposredno iz postopka zaradi insolventnosti in ki je z njim tesno povezana. Pri tej ugotovitvi se je Sodišče v bistvu oprlo na sklepanje, da je ta tožba imela pravno podlago v določbah, ki odstopajo od splošnih pravil civilnega prava (glej v okviru Konvencije z dne 27. septembra 1968 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah sodbo Gourdain, 133/78, EU:C:1979:49, točke od 4 do 6). Sodišče je podalo podobno presojo glede tožbe za izpodbijanje pravnih dejanj, ki jo v skladu z nemško zakonodajo lahko vložijo stečajni upravitelj za izpodbijanje dejanj, ki so bila opravljena pred uvedbo postopka zaradi insolventnosti in ki škodujejo upnikom. V teh okoliščinah je ugotovilo, da ima tožba pravno podlago v nacionalnih predpisih glede insolventnosti (sodba Seagon, C-339/07, EU:C:2009:83, točka 16).
- 25 Nasprotno pa je Sodišče presodilo, da tožba, vložena na podlagi določbe o pridržku lastninske pravice proti stečajnemu upravitelju, ni dovolj neposredno in dovolj tesno povezana s postopkom zaradi insolventnosti, ker je v bistvu pravno vprašanje, ki se pojavi v tej tožbi, neodvisno od uvedbe postopka zaradi insolventnosti (sodba German Graphics Graphische Maschinen, EU:C:2009:544, točki 30 in 31). Prav tako se je štelo, da tožba, ki jo je vložila tožena stranka na podlagi odstopa terjatve, ki ga je odobril stečajni upravitelj in ki se nanaša na pravico do izpodbijanja pravnih dejanj, ki jo ima stečajni upravitelj v skladu z nemško ureditvijo stečaja, ni tesno povezana s postopkom zaradi insolventnosti. Sodišče je glede tega ugotovilo, da za izvrševanje pravice, ki jo je pridobil prevzemnik, veljajo druga pravila kot tista, ki se uporabljajo v postopku zaradi insolventnosti (sodba F-Tex, EU:C:2012:215, točki 41 in 42).
- 26 Iz te sodne prakse izhaja, da je Sodišče pri presoji res upoštevalo dejstvo, da so bile različne vrste tožb, ki jih je obravnavalo, vložene v postopku zaradi insolventnosti. Vendar je skušalo predvsem vsakič ugotoviti, ali je podlaga zadevne tožbe v postopku zaradi insolventnosti ali v drugih predpisih.
- 27 Iz tega izhaja, da odločilno merilo, v skladu s katerim je Sodišče odločalo pri določanju področja, iz katerega izhaja tožba, ni postopek, v okviru katerega je vložena ta tožba, ampak pravna podlaga te tožbe. V skladu s tem pristopom je treba ugotoviti, ali pravica ali obveznost, ki je podlaga za tožbo, izvira iz splošnih predpisov civilnega in gospodarskega prava ali iz posebnih izjem, ki so značilne za postopek zaradi insolventnosti.
- 28 V postopku v glavni stvari ni sporno, da se zadevna tožba nanaša na plačilo terjatve, ki je nastala na podlagi dobave storitev, ki so bile opravljene v okviru prevozne pogodbe. To tožbo bi lahko vložil sam upnik, preden je izgubil to možnost, ker je bil v zvezi z njim uveden postopek zaradi insolventnosti, in v tem primeru bi jo urejala pravila o pristojnosti na civilnem in gospodarskem področju.
- 29 Dejstvo, da po uvedbi postopka zaradi insolventnosti zoper dobavitelja storitev tožbo za plačilo vložijo stečajni upravitelj, ki je določen v okviru tega postopka, in da ta deluje v interesu upnikov, v bistvu ne spremeni narave zadevne terjatve, za katero se glede pravne podlage predpisi ne spremenijo.
- 30 Treba je torej ugotoviti, da tožba v postopku v glavni stvari ni neposredno povezana s postopkom zaradi insolventnosti, ki je bil uveden zoper tožečo stranko.
- 31 Zato in ne da bi se bilo treba opredeliti o obstoju morebitne neposredne zveze med to tožbo in insolventnostjo dolžnika, je treba ugotoviti, da navedena tožba ne spada na področje uporabe člena 3(1) Uredbe št. 1346/2000 in hkrati da ne spada pod stečaj v smislu člena 1(2)(b) Uredbe št. 44/2001.

- 32 Zato je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 1(1) Uredbe št. 44/2001 razlagati tako, da tožba za poplačilo terjatve, nastale na podlagi dobave prevoznih storitev, ki jo je vložil stečajni upravitelj družbe v stečaju, določen v okviru postopka zaradi insolventnosti, uvedenega v drugi državi članici, in ki je uperjena proti prejemniku teh storitev s sedežem v drugi državi članici, spada pod pojem „civilne in gospodarske zadeve“ v smislu te določbe.

Drugo vprašanje

- 33 Drugo vprašanje je bilo postavljeno, če bi se spor o glavni stvari nanašal na področje uporabe Uredbe št. 1346/2000.
- 34 Ob upoštevanju odgovora na prvo vprašanje na to vprašanje ni treba odgovoriti.

Tretje vprašanje

- 35 Predložitveno sodišče s tretjim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali – če se spor nanaša na področje uporabe Uredbe št. 44/2001 in CMR – država članica lahko v skladu s členom 71(1) te uredbe uporabi pravila glede pristojnosti, ki jih določa CMR, in ne tistih, ki jih določa ta uredba.
- 36 Čeprav iz odgovora na prvo vprašanje izhaja, da spor o glavni stvari spada na področje uporabe Uredbe št. 44/2001, mora predložitveno sodišče, ki je edino pristojno za presojo dejstev, presoditi, ali prevozne storitve, na katere se nanaša zahtevke za plačilo, o katerem odloča, izpolnjujejo pogoje za uporabo CMR, kot so naštetih v členu 1 te konvencije.
- 37 Če bi predložitveno sodišče sklenilo tako, je treba opozoriti, da je v skladu z razlago, ki jo je Sodišče podalo glede člena 71 Uredbe št. 44/2001, zaradi pravil o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb, določenih s posebnimi konvencijami, katerih podpisnice so bile države članice že, ko je začela veljati ta uredba, izključena uporaba določb te uredbe, ki se nanašajo na isto vprašanje (sodba TNT Express Nederland, C-533/08, EU:C:2010:243, točke 39 in od 45 do 48). CMR, ki ureja mednarodni cestni prevoz blaga in h kateri je Republika Litva pristopila leta 1993, je ena od posebnih konvencij iz te določbe.
- 38 Vendar je Sodišče pojasnilo, da se na področjih, urejenih s posebnimi konvencijami, sicer uporabljajo pravila, ki jih določajo te konvencije, vendar ta uporaba vseeno ne sme biti v nasprotju z načeli, na katerih temelji pravosodno sodelovanje v civilnih in gospodarskih zadevah v Uniji, kakršna so načela, navedena v uvodnih izjavah 6, 11, 12 in od 15 do 17 Uredbe št. 44/2001, in sicer načelo prostega pretoka sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah, načelo predvidljivosti pristojnih sodišč in zato pravne varnosti za pravne subjekte, načelo učinkovitega izvajanja sodne oblasti, načelo čim večjega zmanjšanja možnosti sočasnih postopkov in načelo medsebojnega zaupanja v ustreznost sodnega varstva v Uniji (sodbi TNT Express Nederland, EU:C:2010:243, točka 49, in Nipponkoa Insurance Co. (Europe), C-452/12, EU:C:2013:858, točka 36).
- 39 V zvezi s pravili, ki so predmet tretjega vprašanja, in sicer pravili o pristojnosti, ki jih določa člen 31(1) CMR, iz te določbe zlasti izhaja, da tožeči stranki omogoča, da zadevo predloži sodiščem države, na ozemlju katere ima tožena stranka stalno prebivališče ali pa na ozemlju katere sta prevzemni ali namembni kraj.
- 40 Taka možnost, ki jo ima na voljo tožeča stranka, v bistvu ustreza možnosti, ki jo določa Uredba št. 44/2001. Glede pogodbenih razmerij tožeča stranka namreč lahko na podlagi členov 2(1) in 5, točka 1, te uredbe izbira med pristojnostjo države članice, v kateri ima tožena stranka stalno prebivališče, ali pristojnostjo kraja izpolnitve zadevne obveznosti. Glede prevozne pogodbe, ki spada

v kategorijo pogodb o dobavi storitev (glej v tem smislu sodbo Rehder, C-204/08, EU:C:2009:439, točki 29 in 30), je to – v skladu s členom 5, točka 1(b), druga alineja, te uredbe – kraj v državi članici, kjer so bile v skladu s pogodbo storitve opravljene ali bi morale biti opravljene.

- 41 Gotovo člen 5, točka 1(b), druga alineja, Uredbe št. 44/2001, katerega besedilo se nanaša le na en kraj opravljanja storitev, ponuja tožeči stranki manjšo izbiro kot člen 31(1) CMR, ki omogoča izbiro med prevzemnim ali namembnim krajem storitve. Vendar ta okoliščina ne vzbuja dvoma o skladnosti člena 31(1) CMR z načeli, na katerih temelji pravosodno sodelovanje v civilnih in gospodarskih zadevah v Uniji. Sodišče je namreč na področju prevoznih pogodb potrdilo, da v določenih okoliščinah tožeča stranka lahko izbira med prevzemnim ali namembnim krajem storitve. V zvezi s tem je poudarilo, da taka možnost izbire, ki se priznava tožeči stranki, poleg spoštovanja merila bližine ustreza tudi zahtevi predvidljivosti, ker tako tožeči kot toženi stranki omogoča, da brez težav prepoznata sodišča, pri katerih se postopek lahko začne. Poleg tega je taka možnost v skladu s ciljem pravne varnosti, saj je izbira tožeče stranke v okviru člena 5, točka 1(b), druga alineja, Uredbe št. 44/2001 omejena na dve sodišči (sodba Rehder, EU:C:2009:439, točka 45).
- 42 Glede na zgoraj navedeno je treba na tretje vprašanje odgovoriti, da je treba člen 71 Uredbe št. 44/2001 razlagati tako, da če spor spada na področje uporabe tako te uredbe kot CMR, lahko država članica v skladu s členom 71(1) navedene uredbe uporabi pravila glede pristojnosti iz člena 31(1) CMR.

Stroški

- 43 Ker je ta postopek za stranke v postopkih v glavni stvari ena od stopenj v postopkih pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

1. Člen 1(1) Uredbe Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah je treba razlagati tako, da tožba za poplačilo terjatve, nastale na podlagi dobave prevoznih storitev, ki jo je vložil stečajni upravitelj družbe v stečaju, določen v okviru postopka zaradi insolventnosti, uvedene v drugi državi članici, in ki je uperjena proti prejemniku teh storitev s sedežem v drugi državi članici, spada pod pojem „civilne in gospodarske zadeve“ v smislu te določbe.
2. Člen 71 Uredbe št. 44/2001 je treba razlagati tako, da če spor spada na področje uporabe tako te uredbe kot Konvencije o pogodbi za mednarodni cestni prevoz blaga, podpisane v Ženevi 19. maja 1956, kakor je bila spremenjena s protokolom, podpisanim v Ženevi 5. julija 1978, lahko država članica v skladu s členom 71(1) navedene uredbe uporabi pravila glede pristojnosti iz člena 31(1) te konvencije.

Podpisi